

Izr. prof. dr. Mirjam Škrk

MEDNARODNA CONA MORSKEGA DNA ("AREA")

- **prostorska omejitev** – zunaj meja nac. jurisdikcije – torej zunaj EEZ ali zunaj ep. pasu, če so pogoji za njegovo proglašenje po prvem in četrtem odstavku 76. člena UNCLOS;

- vse morsko dno pod odprtim morjem ni "area". Treba je tudi ločiti njuni pravni ureditvi (res communis omnium-OM, res communis humanitatis-"area");

- takratni ekonomski pomen: pričakovanja glede izkoriščanja manganovih gomoljev (nikelj, mangan, baker, kobalt);

- **razvoj**: 1967-stalni predstavnik Malte v GS prvič uporabi pojem "skupne dediščine človeštva" za globokomorsko dno in podzemlje, ki do takrat še ni bilo pravno urejeno;

- ustanovitev *ad hoc* in stalnega odbora za morsko dno;

- **1970 sprejem v GS ZN Deklaracije načel za morsko dno in podzemlje zunaj meja državne jurisdikcije** – pomen, nastanek pravila običajnega mednarodnega prava?

- **ureditev po UNCLOS** – XI. Poglavje in priloga II k UNCLOS;

Pojem in pomen **skupne dediščine človeštva** – kaj pomeni šesti odstavek 311. člena UNCLOS?

ISBA: organi (skupščina, svet, Podjetje in pravno-tehnična in ekonomsko planska komisija)

- prehodno obdobje po UNCLOS:- **pionirski investitorji**, njihov položaj in jamstva;

- **nasprotovanja paralelnemu režimu po UNCLOS**: mini-konvencija in sporazumi o prekrivanju zahtev v "area" (med pogodbenicami mini-konvencije);

- padec cen na svetovnem trgu niklja, kobalta, mangana (in bakra) – **pričakovanja glede začetka izkoriščanja naravnih bogastev "area" se odlože**;

- zač. **90-tih** začetek pogajanj o sprejemljivosti režima "deep sea mining" po UNCLOS za vse;

-16. november 1993 – Gvajana kot 60. ratificira UNCLOS

-28. julij 1994 – sprejem Sporazuma, ki se nanaša na izvrševanje XI. Poglavlja UNCLOS (Implementacijski sporazum) – pomen in **bistveni posegi v XI. Poglavlje**

Sestava Sveta;

Načela tržne ekonomije – prenos tehnologije

Podjetje se (zaenkrat) ne) ustanovi;

Plansko-ekonomska komisija se ne ustanovi.

Pogodbeni položaj Slovenije (UNCLOS in Sporazum 1994).